

- Niet-ontvankelijk: De rechter kan ook de officier van justitie niet-ontvankelijk verklaren. De verdachte krijgt dan geen straf. Niet-ontvankelijk zegt niets over de vraag of de verdachte schuldig of onschuldig is. Het betekent alleen dat het Openbaar Ministerie iemand niet had mogen vervolgen, bijvoorbeeld omdat het feit is verjaard, of omdat er tijdens de opsporing onherstelbare, ernstige fouten zijn gemaakt.

11. Straf of maatregel

Als de rechter vindt dat iemand schuldig is, legt hij een straf op. Er bestaan verschillende soorten straffen, zoals de taakstraf, de geldboete en de gevangenisstraf. In de wet staat bij elk strafbaar feit welke straf de rechter maximaal kan opleggen. Daarnaast bestaan maatregelen, zoals het verbeurd verklaren van bepaalde goederen of de TBS (terbeschikkingstelling). In dat laatste geval moet iemand zich laten behandelen in een kliniek, omdat hij niet helemaal toerekeningsvatbaar is. De rechter kan ook bepalen dat de dader een schadevergoeding moet betalen aan het slachtoffer.

De rechter kan voorts een voorwaardelijk en onvoorwaardelijk straf opleggen. Iemand die een voorwaardelijke straf krijgt, moet zich bepaalde voorwaarden houden.

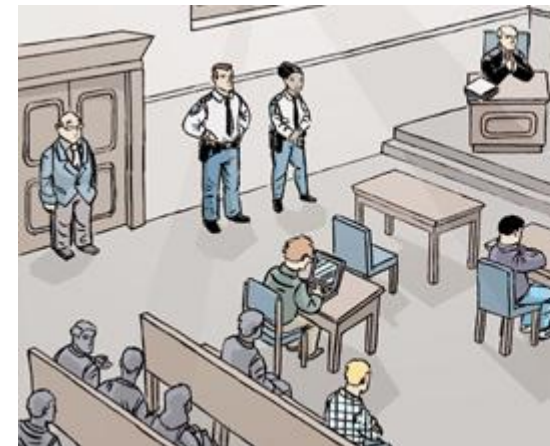
Doet hij dat niet, dan krijgt hij alsnog zijn straf. Doet hij dat wel, dan komt de straf na een bepaalde periode te vervallen. De rechter kan ook een deel van de straf voorwaardelijk opleggen.

Als de rechter iemand onvoorwaardelijk straft, moet hij de straf ondergaan. Hij moet dan zijn boete betalen, gaan werken of de gevangenis in.

12. Hoger beroep

Wie het niet eens is met de beslissing kan in hoger beroep. Dat betekent dat de rechters van het hof (die raadsheren worden genoemd) nog eens naar de zaak kijken.

Het strafproces

1. Opening onderzoek ter zitting

De rechter opent het onderzoek ter zitting en controleert of hij de juiste persoon voor zich heeft. De rechter vertelt dat de verdachte niet verplicht is om antwoord te geven op vragen. Daarna geeft de rechter het woord aan de officier van justitie.

2. Tenlastelegging

De officier van justitie heeft tijdens de rechtszaak de rol van openbaar aanklager. In de tenlastelegging vertelt de officier waarvoor de verdachte terecht moet staan en welke bewijzen er tegen de verdachte zijn.

3. Onderzoek door de rechter

De rechter vraagt de verdachte naar de toedracht van het strafbare feit. Voorafgaand heeft de rechter het dossier goed bestudeerd. Tijdens de zitting vraagt de rechter flink door om de waarheid te ontdekken. Daarnaast informeert de rechter naar de persoonlijke omstandigheden van de verdachte.

4. Requisitoir

Wanneer de rechter zich voldoende heeft geïnformeerd, krijgt de officier het woord. Hij houdt dan een requisitoir. In dit betoog vertelt de officier wat hij van de zaak vindt. In de regel eist de officier dan ook een straf.

5. Pleidooi

De advocaat houdt een pleidooi voor de verdachte. Als een verdachte ontkent, zal een advocaat vertellen waarom er onvoldoende bewijzen zijn. Als een verdachte bekent, dan benadrukt een advocaat meestal welke verzachtende omstandigheden er zijn. De advocaat legt uit waarom de rechter eigenlijk een lagere straf zou moeten opleggen dan de officier eist.

6. Replik en dupliek

De rechter biedt de officier van justitie altijd gelegenheid te reageren op het pleidooi van de advocaat. Dit heet repliek. De advocaat mag daarna weer reageren op wat de officier zei. Dit heet dupliek.

7. Laatste woord

Tegen het einde van de zitting krijgt de verdachte het laatste woord van de rechter.

8. Uitspraak

Na het horen van beide partijen en het laatste woord van de verdachte sluit de rechter het onderzoek ter zitting. De rechter kan onmiddellijk uitspraak doen of de uitspraak volgt meestal 14 dagen later.

9. Wat houdt de uitspraak in?

- Is het feit 'wettig en overtuigend' bewezen?
- Is het feit strafbaar?
- Is de dader strafbaar?

10. Soorten beslissingen

- Vrijspraak: Als de rechter vindt dat niet kan worden bewezen dat de verdachte het feit heeft gepleegd, spreekt hij hem vrij. De zaak eindigt dan zonder veroordeling.
- Ontslag van rechtsvervolging: De rechter kan een verdachte ook ontslaan van rechtsvervolging. Dat betekent dat wel kan worden bewezen dat het feit is begaan, maar dat dit feit of de dader om een of andere reden niet strafbaar is. Als iemand bijvoorbeeld een strafbaar feit pleegt uit overmacht of zelfverdediging, kan hij worden ontslagen van rechtsvervolging.